

Wantrouwen is een luxe

Toon vertrouwen in de deskundigheid van de beroepsgroep. Stop dan ook de grenzeloze verzameldrift van nutteloze data.

Dit was de formulering in het Manifest van de bezorgde huisarts 11 maart 2015, van actiecomité het roer moet om. Vandaag, 12 maart 2024, 9 jaar verder. Talloze bijeenkomsten, vergaderingen debatten verder. Denktanks, Ontregel de Zorg en de Trechter van Verdunning.... Hoeveel meer is er nog te weten? En al die jaren gaat het uiteindelijk om 1 ding, vertrouwen. Zijn we in staat tot vertrouwen in de heilige zorgdrie-eenheid; geld, inhoud en organisatie.

Onder druk wordt alles vloeibaar. Het IZA zou de ultieme versneller kunnen zijn evenals de ervaren krapte op de arbeidsmarkt. Meer vertrouwen in hun handelen zal bij zorgverleners leiden tot een groter werkplezier. Hun beroepsethiek en intrinsieke motivatie zou moeten leiden tot meer vertrouwen in hun doen en laten bij financiers en beleidsmakers. Daar ligt ons inziens de sleutel naar succes. Het afleggen van verantwoording over het eigen handelen zou elke zorgprofessional moeten willen, je gaat tenslotte met publiek geld over de gezondheid van een ander. Koepels die de zorgprofessionals vertegenwoordigen mogen hierop aangesproken worden, hoe legt men rekenschap af? Dit geldt ook voor de financiers. Schermen met dat je goed op publiek geld moet passen maar vervolgens voortdurend met een fraudebril op elk initiatief beoordelen geeft ook geen pas. Hoezo kan een vermeend inkoopvoordeel niet in gezamenlijkheid met apothekers worden opgezocht in plaats van met hen te concurreren op de prijs van een incontinentieluier?

Echt transformeren moet ook schuren, anders verandert er niets. Met de huidige uitdagingen kunnen we het ons ook niet meer permitteren om elkaar te wantrouwen. De echte IZA transformatie is naar een samenwerkingsrelatie met respect voor ieders verantwoordelijkheid, alleen dan zal er tijd aan het spreekwoordelijke bed worden gewonnen. Het loslaten van zekerheidsdenken vertaalt in eindeloze controles en accreditatiestempels, het accepteren van risico's en het normaliseren van de verwachtingen van de geneeskunde. Dat zijn de thema's waar een ieder zelf mee aan de slag kan in de eigen branche of organisatie. Iedereen zoals hier aanwezig heeft een werkvloer, daar zijn de patiënt en de hulpverlener. Zij weten wel welke handelingen ze kunnen missen om tijd te winnen voor wat ze echt belangrijk vinden. Want een minuut besteed aan iets waar geen waarde aan toegekend wordt lijkt wel een uur te duren. De weigerachtige houding van beleidsmakers en financiers om onderdeel te worden van het geploeter op de werkvloer getuigt van een minzame attitude ten aanzien van de zorgprofessionals.

Maar, afspraak is afspraak, het is jullie handtekening onder de afspraak 2 uur minder. Met extra aandacht voor de eerstelijns is niemand ontslagen van de verplichting om al aan de slag te zijn. Alle kennis is er, de CBS cijfers zijn duidelijk, instrumenten zijn ontwikkeld, het is tijd om te doen. 1 uur uit de professie of organisatie zelf, 1 uur van het systeem. Stel jezelf de vraag wat er mis gaat als je met iets stopt? Wie wint er wat? Moet een maatregel wel worden ingevoerd? Maar bovenal, wat heb je van de ander nodig om hem te kunnen vertrouwen? Werk daaraan in plaats van elkaar de maat te nemen met vinkjes en een eindeloze machtigenstroom, wees eerlijk over je belang in plaats van dit te verstoppen in quasi inhoudelijke argumenten en maak jezelf dienend aan waar het echt om gaat; tijd winnen aan het spreekwoordelijke bed door een zinnige tijdsbesteding van de zorgprofessional die met plezier aan het werk is, hoe moeilijk kan het zijn

Door: Stephan Valk en Toosje Valkenburg

Openingscolumn startbijeenkomst Regiegroep Regeldruk 12 Maart 2024